SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.8.2023

Druk nr 3512
Warszawa, 19 lipca 2023 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat na 64. posiedzeniu w dniach 13 i 14 lipca 2023 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o niektórych zawodach medycznych,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych,

- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.**

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 lipca 2023 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2023 r. ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1:

a) w pkt 4, lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Nauczyciela, który:

1) przeszedł na emeryturę, o której mowa w art. 88a ust. 1, oraz

2) nie osiągnął wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251)

– można zatrudnić wyłącznie w przypadku, o którym mowa w ust. 7.”,”,

b) w pkt 5, w ust. 1a:

– w pkt 1 skreśla się wyrazy „i prawo do tej emerytury nie uległo zawieszeniu,”,

– w części wspólnej wyrazy „przepisy art. 10 ust. 10a–10c” zastępuje się wyrazami „przepis art. 10 ust. 10a”;

2) w art. 1 w pkt 7, w ust. 2 wyrazy „42% kwoty bazowej” zastępuje się wyrazami „55% kwoty bazowej”;

3) w art. 1 w pkt 8, art. 88a otrzymuje brzmienie:

„Art. 88a. 1. Nauczyciele, po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy, mogą przejść na emeryturę w wieku niższym niż określony w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

1) rozpoczęli przed dniem 1 stycznia 1999 r. faktyczne wykonywanie pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, o których mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu rozpoczęcia pracy na tym stanowisku;
2) mają okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 30 lat, w tym co najmniej 20 lat faktycznego wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, o których mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w okresie faktycznego wykonywania pracy na tych stanowiskach, z wyjątkiem nauczyciela szkoły za granicą, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć;
3) nie przysługuje im prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek na podstawie art. 88 ust. 2a.

2. Wysokość emerytury obliczonej zgodnie z ust. 7 i 8, nie może być niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Nieskorzystanie przez nauczyciela z emerytury, o której mowa w ust. 1, nie powoduje utraty rekompensaty, o której mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 164).

4. Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7.

5. Do okresu 20 lat faktycznego wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się także okres skierowania do pracy za granicą na podstawie przepisów wydanych na podstawie:

1) art. 47 ust. 3 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe lub
2) art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230), w brzmieniu obowiązującym przed dniem

1 września 2017 r.

6. Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego w rozumieniu art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, środki zgromadzone w tym funduszu przekazuje się w jednej transzy na subkonto ubezpieczonego, o którym mowa w art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230).

7. Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w ust. 1, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem:

1) waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata tej emerytury oraz
2) zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173–175 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz
3) kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie ubezpieczonego, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

8. Wysokość emerytury, o której mowa w ust. 1, ustala się zgodnie z przepisami art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu lub świadczenie to ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.";

4) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. W ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 301) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 1:
   a) lit. c otrzymuje brzmienie:
      „c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego,

centrach kształcenia zawodowego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900),",

b) dodaje się lit. d i e w brzmieniu:

„d) publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,

e) młodzieżowych domach kultury, pałacach młodzieży, w tym szkolnych schroniskach młodzieżowych, umożliwiających rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;";

2) w art. 9 uchyla się ust. 2.";

5) w art. 8 w pkt 9 w lit. b, pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada co najmniej stopień naukowy doktora oraz co najmniej 5-letni staż pracy na stanowiskach kierowniczych;";

6) w art. 8 w pkt 10 w lit. a, ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zastępców dyrektora, na wniosek dyrektora, powołuje i odwołuje minister nadzorujący po zasięgnięciu opinii rady naukowej.";

7) w art. 8 w pkt 13 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „w art. 31" dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a oraz dodaje się lit. b w brzmieniu:

„b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczącym rady naukowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego.";";

8) w art. 10 skreśla się pkt 2;

9) w art. 10 skreśla się pkt 3 i 4;

10) w art. 10 w pkt 5, w art. 188a:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „od roku szkolnego 2023/2024”,

b) w ust. 2 wyrazy „w roku szkolnym 2023/2024” zastępuje się wyrazami „począwszy od roku szkolnego 2023/2024”,

c) skreśla się ust. 3;

11) w art. 10 w pkt 5, w art. 188a w ust. 4 skreśla się wyrazy „, po uzyskaniu opinii kuratora oświaty”;

12) w art. 12 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w art. 279:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Studia doktoranckie rozpoczęte przed rokiem akademickim 2019/2020 prowadzi się na zasadach dotychczasowych, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2024 r.”,

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. – podmioty wskazane w statutach uczelni.”;”;

13) w art. 13 w pkt 1:

a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „art. 6 ust. 2 i 3 otrzymują” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 2 otrzymuje”,

b) skreśla się ust. 3;

14) w art. 13 w pkt 3 skreśla się lit. a, b i d;

15) w art. 13 w pkt 3 skreśla się lit. c;

16) w art. 13 skreśla pkt 4;

17) w art. 13 skreśla pkt 16;

18) w art. 13 skreśla się pkt 19;

19) w art. 13 skreśla się pkt 20;

20) w art. 13 skreśla się pkt 21;

21) w art. 20 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli wysokość odpraw, o których mowa w ust. 1, przewyższy kwotę wskazaną w ust. 1, rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2024 zwiększa się o brakującą kwotę.”;

22) skreśla się art. 27;

23) w art. 41 skreśla się pkt 1.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U Z A S A D N I E N I E

Senat, po rozpatrzeniu ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, postanowił wprowadzić do jej tekstu 23 poprawki.

Przyjmując poprawkę nr 1, Senat uznał za właściwe usunięcie warunków ograniczających możliwość zatrudnienia nauczyciela, posiadającego prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 88a ustawy – Karta Nauczyciela, w zakresie konieczności zawieszenia emerytury, uzyskania zgody kuratora oświaty, ograniczenia wymiaru zatrudnienia do maksymalnie połowy obowiązkowego wymiaru zajęć, złożenia dyrektorowi szkoły oświadczenia o zawieszeniu, bądź niezawieszeniu prawa do emerytury, oraz o zatrudnieniu bądź niezatrudnieniu w innych szkołach.

Jednocześnie Senat uznał za celowe zmodyfikowanie zasad określających możliwość przejścia przez nauczyciela na wcześniejszą emeryturę oraz określania jej wysokości. W tym celu przyjął poprawkę nr 3, która powoduje między innymi, że wysokość emerytury nie będzie mogła być niższa niż 1588,44 zł, a także że nauczyciel nie utraci prawa do rekompensaty przyznawanej na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Przyjmując poprawkę nr 2 Senat uznał za celowe zachowanie odpowiedniej wysokości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych poprzez wskazanie, że odnosi się on do 55% kwoty bazowej, o której mowa w art. 30. ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Zmiany przyjęte w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych zmierzają do rozszerzenia katalogu nauczycieli uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego o nauczycieli publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno–pedagogicznych. Natomiast Senat uznał za właściwe rozszerzenie tego katalogu o kolejne grupy nauczycieli, to jest nauczycieli zatrudnionych w centrach kształcenia ustawicznego, a także młodzieżowych domach kultury, pałacach młodzieży, w tym szkolnych schroniskach młodzieżowych, umożliwiających rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego. W tym celu przyjął poprawkę nr 4.

Ponadto Senat uznał za właściwe wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. Senat nie znalazł uzasadnienia dla proponowanego obniżenia wymagań w zakresie poziomu wykształcenia, jakie musi posiadać osoba, która będzie dyrektorem instytutu, i jednocześnie uznał, że aby móc sprawować tę funkcję osoba ta musi mieć co najmniej pięcioletni staż pracy na stanowiskach kierowniczych (poprawka nr 5). Ponadto uznał za istotne zwiększenie wpływu dyrektora na sposób powoływania jego zastępców (poprawka nr 6). Uznał także za celowe, aby przewodniczącym rady naukowej mogła być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego (poprawka nr 7).

Wprowadzając poprawki do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, Senat uznał za konieczne usunięcie regulacji, która uzależnia możliwość połączenia w zespół szkół lub placówek, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, od konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie. W ocenie Senatu regulacja ta ogranicza samodzielność organu prowadzącego szkołę lub placówkę, zwiększając jednocześnie uprawnienia organu, którego zadaniem jest sprawowanie nadzoru pedagogicznego (poprawki nr 8 i 22). Ponadto uznał za celowe usunięcie regulacji, która powoduje wykreślenie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych w przypadku niezrealizowania poleceń kuratora oświaty przez osobę prowadzącą niepubliczną szkołę lub placówkę. Senat zauważa, że przyjęte rozwiązanie nie przewiduje jakiegokolwiek trybu odwoławczego, a niewykonanie poleceń kuratora oświaty w określonym terminie obłożone jest niewspółmierną do naruszenia sankcją (poprawka nr 9).

Wymieniona ustawa przewiduje także możliwość tworzenia w roku szkolnym 2023/2024 dodatkowych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, podporządkowanych organizacyjnie odpowiednio liceum ogólnokształcącemu, technikum lub branżowej szkole I stopnia. Jednocześnie utworzenie dodatkowej lokalizacji wymagać będzie uzyskania opinii kuratora oświaty. W ocenie Senatu właściwym jest, aby możliwość tworzenia dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych nie miała charakteru epizodycznego oraz nie powinna być uzależniona od konieczności uzyskania opinii kuratora oświaty. W celu osiągnięcia powyższego Senat przyjął poprawki nr 10 i 11.

Nowelizacja ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zmierza do wydłużenia, do końca roku 2024, terminu,

po upływie którego niezakończone przewody doktorskie zostaną zamknięte. W związku z tym, w ocenie Senatu, należy także wydłużyć do dnia 31 grudnia 2024 r. termin do wygaszenia studiów doktoranckich (poprawka nr 12).

Jednocześnie Senat nie znalazł uzasadnienia do zmiany, w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotychczasowych zasad tworzenia studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, a także liberalizacji zasad tworzenia studiów na kierunkach lekarskim lub lekarsko-dentystycznym. W ocenie Senatu wprowadzane zmiany w konsekwencji spowodują obniżenie poziomu kształcenia nauczycieli, lekarzy i lekarzy-dentystów. W celu uniknięcia takiej sytuacji Senat przyjął poprawki nr 14, 16 i 23.

Senat nie znalazł również uzasadnienia do zmiany, w wyżej wymienionej ustawie, dotychczas obowiązujących regulacji w zakresie częstotliwości przeprowadzania ewaluacji realizacji polityki naukowej państwa (poprawka nr 13), czasu trwania kadencji Komitetu Polityki Naukowej (poprawka nr 17), trybu przyznawania stypendium ministra za znaczące osiągnięcia naukowe lub artystyczne, a także stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców (poprawki nr 18, 19 i 20).

Niezależnie od powyższego Senat uznał za celowe wprowadzenie poprawki, która przewiduje możliwość zwiększenia rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2024, w przypadku gdy wysokość odpraw dla nauczycieli przechodzących na wcześniejszą emeryturę przekroczy przewidzianą na ten cel kwotę (poprawka nr 21).